

სახალხო ფურცელი

სურათებიანი წამატივა

გაზეთის № 675

დაგაზაგის № 121

კვირა, 18 სექტემბერი 1916 წ.

პ. ფოსტაშვილი და აკადრული მომღერლები: ხასან აღა ირემაძე, ზაზიო აღა ქარცივაძე, ასლან აღა ნიკოლაიშვილი და ისეთ აღა მურვანიძე.

პოლონეთს...

წმინდა აკვანი მშობლიური ფერულად გიქცურს, საფანე გრძნობის, სიყრმის შევება დაწვევებს დადაგავს; კმარა საბარემ თან წარლო გმართა ძახილი, მქეფ იმედებით, წ' თულ სისხლით მორწყო მთა ველი.

შვილთა ჯგაბარი სამლოცველო ცეცხლმა დამარბა, მხატვართ მშენებმა, აკლამებში მწუხრად ჩასუბა. წმინდა გვირგვინი სიამაყე სტერმა მოგტაცა, მომავლის ლხენა საიმედო ქარიშხალს მისცა.

ო, პოლონეთო, ტანჯულო ხალხთა უმანყო დოო, დიად სამსხვერპლოს უჭრობ ცეცხლზე მარად ელვარებ, ბრძოლის ყიფინა, გმირთ ყოფილი მხარეს მოედო, შენ ხარ ცისკარი განხლების, სხივთა მძაყს უბზობ.

სადაც არ შედრკე, არ შეზინდე მხარეც ტანჯულო გმირს შეშენის არც ცრემლები, არც დაშინება, ბრძოლაში ჰოვებ რაც დაჰკარგე, რაც სხვით მოგვარეს, ემთა სრბოლაში გაშოსქედე დიად მშობა..

ბ. ტაიფინი.

განწიროულნი

(Notati homines)

ღრამა 4 მოქმედებად

(შემდეგი *)

ამომადება მორაი.

სცენაზე გიორგის სამხატვრო ოთახია, რომელიც დიდის ფანჯრით, ქალაქს გადაჰყურებს. გიორგი ათავეებს სურათს, უკანასკნელად შეღამაზებს და დგება. რამდენიმე ხანს კიდევ ათვლიერებს ხან შორიდან, ხან ახლოს. მის სახეზე კმაყოფილება იხატება.

გიორგი. აგრე... ჩინებული გამოვიდა. (გადააფარებს ტილოს და სურათს დასწევს უჯან.)

ოთარი. (ქულისგნში) შეიძლება?

გიორგი. მოზარძანდით ბ. ოთარ, მოზარძანდით. (შემოდინ ოთარი და მანუჩარი.)

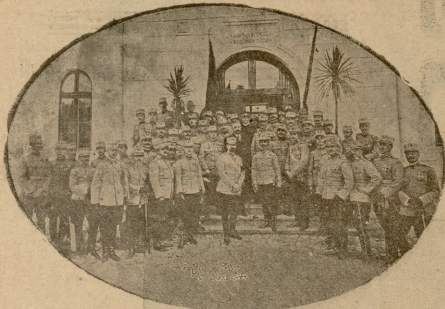
ოთარი. სალამი, სალამი ჩვენს რაფველს. (ათვლიერებს ოთახს) რა მშენიერებაა!!

მანუჩარი. დილამ შევიღობისა ბ. გიორგი! (მეისალმებიან ერთმანეთს.)

გიორგი. დაბრძანდით! (მიაწოდებს სკამს) რამ გაფიქრებინათ ჩემთან მოსვლა? იქნებ გზა აგებნათ? ვითომ არაა?

ოთარი. რა ბრძანებაა! განა ყველა მოვლენ არაა, რომ გინახლოს?—და ჩვენი მოსვლა რაღად გიკვირთ?

*) იხ. სურათებიანი დამატება № 120.

ბაჰმინის მუშა თავის აზიშტახის ზღრის.

მანუჩარი რასაკვირველია ისეთი ნიქის პატრონი, როგორც-საც თქვენა ხართ, ჩვენინ.

ოთარი. მაშ, მაშ ჩვენი გაზეთშიც ეწერლით.
გიორგი. მეტისმეტია ბ. ოთარი!
ოთარი. თქვენგან არ მივიკარს? განა უფლება არა გაქეთ უფრო მეტი უფრადლება და პტივისცემა მიითხოვოთ? (გიორგის უნდა ლაპარაკი გააწყვეტინოს) ა-ა-ა! ერთი სიტყვა, ერთა სიტყვა არ მინდა გავიგინო! ეს ასეთა... მაგრამ, ხა! ხა! ხა! ამათინ ჩვენ მცირეოდენი საქეც გაქეს.

მანუჩარი. დიხა! მცირეოდენი საქე... ჩვენ გვაქეს დიხა! გიორგი. მიზრბანეთ და თუ შემქმიანი დახმარება, მზად ვარ.
ოთარი. გვადლობთ, გვადლობთ! მაგრამ ერთი არ გველონთ: ხა! ხა! ხა! მართო ერთი როდია: ოთია, ოთი ერთად ხა! ხა! ხა!
მანუჩარი. დიხა: ორი ერთად. მართალია.
გიორგი. გე სულერთია: ოლონდ შევიძლო!

ოთარი. (მიიწევს გიორგისკენ და მუხზე ხელს დაკრავს) თი პირველი ჩვენი თხოვია: უნდა დაგვართოდ ნება, ჩვენი გაზეთის დახატებაში თქვენი სურათები მოვათავსოთ და ამისათვის ნება მისცეთ ჩვენს ფორგრაფს, თქვენს სახელისონში იაროს. დიხა, დიხა ბ. გიორგი! ეს არის ჩვენი პირველი სათხოვარია.
მანუჩარი. ამისათვის კი შესაფერ პონორარს მიიღებთ.

ოთარი. რასაკვირველია! ხა! ხა! ისე როგორ შეიძლება?! ჩვენ პრინციპიალურად წინააღმდეგი ვართ სხვისი შემოქმედების, უსაყიდლოდ სარგებლობისა... ტ მერე ისიც თქვენი ნიქის ბ. გიორგი! განა წარმოსადგენია?

გიორგი. როგორ გეკარებათ ბ.ბო! ასეთი მცირე რამ და სასყიდლო, თან ასეთი ცერეზონიები?

ოთარი. ოთ! უსათუოდ, უსათუოდ: ნებაც აუცილებელია და სასყიდლიც: ნება იმატომ რომ პტივისცემა ავტორის და სასყიდლეს პრინციპი მიითხოვს. დიხა, დიხა: პრინციპი. მაშ?! მე ძლიერ შეჯავრება უპრინციპო ადამიანი. თუ გასოვთ, ამის შესახებ ჩემს გაზეთში წერილიც იყო!

გიორგი. არ მახსოვს.
ოთარი. კი, იყო! როგორ არა! ჩვენ ამის შესახებ სულ სხვა აზრისა ვართ. არა მანუჩარი?

მანუჩარი. რასაკვირველია... ვართ.
გიორგი. თქვენი ნებაა, ხზოლოდ ვთუ თუ ტყუალად შეგეძნათ ხარჯის გაწევა.

ოთარი. ნუ მორცხვობთ ბ. გიორგი! (პირა სურათებთან.) განა თქვენი ასეთი სიტყვების თქმა გეკადრებათ? განა მართო ეს სურათი მიუღეს სოხლიოდ არა ღირს? (მანუჩარც ლევა).

მანუჩარი. ოლონდდაც! ოთ! ოთ! უსაყიდლო! რა მშვენიერია! ჩვენში რომ ჩამოვიდა ერთი ცნობილი პროფესორი, იმან მიიხზა...

ოთარი, არა, ხიზნი! რამდენი გრძნობა, რა ნიქი, რა ღრმა, ფლოსოფური შინაარსისა ყოველ ხაზში, ფერის ყოველგვარ შეხამებაში! არა, ეს შედევრია, შედევრია. თქვენ რომ ჩვენებური არ იყოთ ბ. გიორგი, აქაზი მიუღეს ძველ-ნაზე ცნობილი იქნებოდათ.

მანუჩ. ეს განა საიქნია? ერთმა უცხოეთის გამორჩენილმა მატერიალმა მიიხზა... ჩემი მოგზაურობის დროს, (გიორგის მოუფინლობა ტყუობა).

ოთარი. მერქმუნეთ... ჩემს გაზეთშიც ეწერლი ამის შესახებ... კიდევ ბევრი რამ იყო დაწერილი. ხომ გახსოვთ ბ. გიორგი? ხა! ხა!

გიორგი. არა, არ მახსოვს! არც წამიკოხება.

ოთარი. ცოტა არ იყოს გულნაკვლო მანუჩარს გადახედეს! კი... როგორ არა... ვწერლით.

მანუჩ. რა თქმა უნდა... მაშ, მაშ!

ოთარი. მაგრამ ამაზე კმარა. ერთს მოვრჩით.

გიორგი. ბრძანეთი მეორეში!

ოთარი. ჯერ მიიღეთ პირველისათვის დიდი ზედლობა: დარწმუნებული იყით ამის არ დავივიწყებთ.
მანუჩ. წერილიც შეიძლება გაზეთში. მე ერთმა გამონიღმა...

ოთარი. (აწყვეტინებს) რა თქმა უნდა!!

გიორგი. (მოუმიწვიალად) უკაცრავად, მაგრამ ცოტა მეტყარება და..

ოთარი. ახლევ, ახლავე! მეორე.. ხა! ხა! მეორე კი ცოტა.. უბრუნულ მდგომარეობაში გვაყენებს.

მანუჩ. სწორედ რომ უბრუნულ მდგომარეობაში გვაყენებს, დიხა!

ოთარი. თითქმის არ ვეცი რითი, არ როგორ და საიდან დაეწყუ... ახლავე ავიხსნიო ბ. გიორგი! საქეც აი რაშია: როგორ მეძინებდა ლევიზანი... თქვენი რასაკვირველია იცით, რომ ვახტანგი ჩვენი გაზეთის უსათავრესი თანამშრომელია.

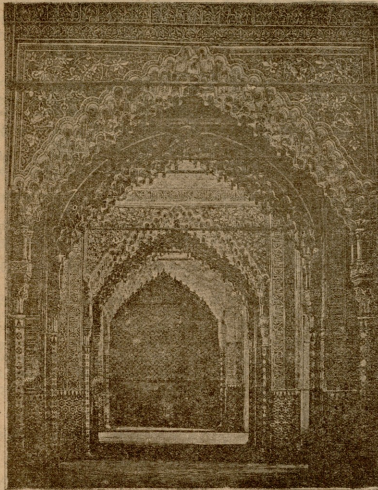
გიორგი. ვეცი.

ოთარი. პო და საქე სწორედ ამაში მდგომარეობს: ხომ მოგესხენებათ ჩვენი საზოგადოების წინ და ჩვეულები! აგვიხიბლენ ბატონო, თითქმის ბოლოც გამოკვრიცხადეს. ჩვენს გაზეთს არც კი ახლებოვინ და არც იკლებოვინ. ხარალი ძლიერ დიდი გვაქეს და თანდათან უფრო უარესდება, თორემ სიმიელო, არაფრია. არ მოს...

ავიაციის მამამთავრის მარცხედი. (იხ. ლ. გახ.)

შესანიშნავი შენიგები

მართლმსაჯულების დარბაზი ალჰამბრაში.

წონთ იახტანგი... თქვენ წარმოიდგინეთ ვახტანგი არ მოსწონთ. მერე ვინ? ვახტანგი... აი... აი...

მანუჩ. გასაოცარია სწორედ!!

ოთარი. თუ აგრე გადავად, ჩვენ ძეგლებული შეგვიქნებოდა ან გახეილი შევაჩეროთ, ან იახტანგი დავითხოვოთ. მერე რა რიგ შეგინებლმა ვახტანგის მოწირება.

გიორგი. რა ბარალა სდებთ ვ ხტანგს?

ორივე. { ჩვენ?

ოთარი. სრულიად არავითარს!

მანუჩ. განა ვახტანგს არ ვიცნობთ?

გიორგი. მამ რაშა საქმე? მიხსენით ჩემგან რა გნებავთ?!

ჯერჯერობით მე, სრულიად არაფერი არ გამეგება.

სინიძის ობერ-პროკურორი კ. პ. რაიცი.

ოთარი. ახლავი, ყველაფერს ახლავი ავიხსნით: თქვენ ვახტანგის ძლიერ დაახლოვებულ მეგობარი ყოფილხართ.

გიორგი. მერე?

ოთარი. იცით აგრედვე ჩვენი ვახთი რა მიზნს ემსახურება: იგი ერთნულ ნიდავზე სდგას, დიას! ერთნულ ნიდავზე! ჩვენში კი ახლა მოღვაწეობა საზოგადოების სასარგებლოდ, მხოლოდ ვახთით შეიძლება. მაგრამ თანამშრომელს, ან და სხვა ვისიმე მიხებით ვახთის თუ გავლენა, ავტორიტეტი და სახელი ეკარგება, ძლიერ სამწუხაროა. მიხვდით?

გიორგი. ვერა!

ოთარი. ახლავი ავიხსნით: ჩვენ არ შეგვიძლიან ბ. ვახტანგი უკანასკნელ სისხლის წყითლად დაღვრვათ, რადგან არაფერი ვიცით. ისეთი ხეში კი დიდს, რომ შეუძლებელია უფურცლდობად მათი დატოვება. მერე ისიც როგორ დროს?!—დღეს თუ ხვალ არჩენენბი უნდა მიხდეს და ბ. ვახტანგი კი სდუმს. ჩვენც არაფერი ვიცით... აჰასობანი.

გიორგი. (მოუთმენლად) მოკლედ მისკურთია: რა გნებავთ ჩემგან?

ოთარი. თქვენ ბ. გიორგი... როგორც ვახტანგის მეგობარს... გეცოდინებათ ის ხეში... მართალია თუ არა?

გიორგი. რომელი ხეში?

ოთარი. ნუ თუ თქვენ არაფერი იცით?—აი... იმ ქალის შესახებ.

გიორგი. როგორ თუ მართალია? განა ახლა გაიგეთ? ვახტანგი და თამარი რამდენი ხანია ერთად ცხოვრობენ და ახლა მკითხავთ, მართალია თუ არა?

ოთარი. არა! (უშუქოდ) ღერითო ჩემო! ჩვენ სულ სხვაზე მოგახსენებთ... თორემ ეს ხომ ყველამ იცის!? ღმერთო ჩემო, ნუ თუ ვერ მიხვდით? სულ არაფერი გავგინიანთ? ხა! ხა! ხა!

გიორგი. ა-ა-ა-ა-ა!

ოთარი. დიას, დიას!

გიორგი. თქვენ იქნება მათი კავშირის განთიერებაზე ამბობთ?! (ოთარი სასოწარკვეთილი იცურება) ო-ო! ისინი ჯვარდაუწყრეღნი არიან. ეს კი მართალია. მაგრამ არ მგონია ამ გარემოებამ თქვენს ვახტანგს რაიმე ზიანი მისცეს. ეს რა ხელი აქვს, ვისი რა საქმეა ჯვარდაუწყრელი ვარ თუ არა? ან და როდის ვახდა ჩვენი პატივცემული საზოგადოება, ზნეობის ასეთ სასტუკ ცენზორად?

ოთარი. არა, არა, არა ბ. გიორგი! არც ეს, არც ეს! კიდევ მივახვედრეთ: ჩვენ მოგახსენებთ იმ ქალის შესახებ, რომელიც უწინ ჰყვარებია ვახტანგს.

გიორგი. მერე რა რომ ჰყვარებია?! განა ეს დანაშაულობაა? უწინ ყველას ჰყვარებია?

ოთარი. მართალია, მაგრამ ამბობენ ვითომც ვახტანგს იგი დაეშრობინოს საქმრისათვის.

გიორგი. მამ როგორ იქნებოდა? თუ ვახტანგი შეუყვარდა, საქმრო რა საქმრო იყო?

ოთარი. მაგრამ... ამბობენ ვითომ...

მანუჩ. დიას, ამბობენ ვითომ.

ოთარი. ამბობენ ვითომ... ვახტანგს გაეცეს საქმრო.

გიორგი. (მიიწეეს ორივეზე. ისინი უკან დაიხვეწენ.) ხმა! კრინტი.

ორივე. { ბ. გიორგი! განა ჩვენ.

გიორგი. კრინტი მეთქი! მამ თქვენ იმიტომ მობრძანებულხართ, რომ მონაწილედ განხალთ თქვენი უსინდისო ქორების!

ოთარი. ბ. გიორგი.

გიორგი. იმდენად დაცემული ხართ და დაუნდობელი, რომ ბეჭე კი შეგეპარათ? ყოჩაღ ინტელიგენტო და საზოგადო მოღვა-

პიორუხ იახნო ჯორჯაძე (მოკლულია).

